

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
Ponedjeljak,
6. listopada 1952.
Izlazi tjedno
God. I. Broj 8
Cijena 5 dinara

ORGAN NARODNOG FRONTA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

Higijensko-tehnička zaštita radnika

Nagli razvitak industrije kod nas, zahtijeva istovremeno rješavanje problema higijenske i tehničke zaštite, koji se pojavljuju u toku rada. Zapostavljanje zaštite rada od strane poduzeća nanose se znatni gubitci u radnoj snazi i ogromna materijalna šteta našoj privredi. U tom slučaju veliki broj radnika ostaje trajno ili privremeno nesposoban za rad, a neki povremeno stradaju i životom pri radu. Za materijalno osiguranje unesrećenih radnika zajednica izdaje ogromne sume novca, koje bi se mogle znatno smanjiti, kad bi se higijenskoj i tehničkoj zaštiti posvećivala veća briga.

Kod nas postoje propisi o higijenskoj i tehničkoj zaštiti koji vrijede za sve vrijedne djelatnosti. Oni obavezuju poduzeća da određenim mjerama osiguraju zdravlje i život uposlenih radnika. Međutim, i pored toga što su neki od ovih propisa već odavno doneseni, pojedina poduzeća nijesu ozbiljno pristupila primjeni tih propisa i nisu provela ni najosnovnije higijenske i tehničke zaštitne mjere pri radu. Još i danas ima poduzeća koja nisu izvršila potrebnu zaštitu strojeva, električnih instalacija, nisu podigla sanitarne uređaje ni nabavila lična zaštitna sredstva.

Prema podacima kojima raspolaže inspekcija rada, prilikom redovitih i izvanrednih pregleda poduzeća na području grada u 1950. god. ustanovljeno je 285 nedostataka higijenske i tehničke zaštite, od kojih je ostalo neuklonjeno 164, a u 1951. god. od 182 ustanovljena nedostataka nije uklonjeno 79. Razumljivo je, da ovoliki broj neuklonjenih nedostataka higijenske i tehničke zaštite u poduzećima utječe na oboljenja i povrede pri radu. Premda se ne može tražiti uzroke za prekomjerno oboljenje i povrede pri radu isključivo u slaboj higijenskoj i tehničkoj zaštiti, jer je poznato da na oboljenja i povrede utječu i drugi faktori, ali je sasvim sigurno, da slaba higijenska i tehnička zaštita znatno utječe na broj oboljenja i povreda.

Da bi slika bila jasnija iznijet ćemo podatke o nesretnim slučajevima kod 14 većih poduzeća na području grada i kotara Šibenik.

U 1950. god. broj radnika u ovim poduzećima iznosio je 3.769, a nesretnih slučajeva bilo je 24,63%, u 1951. god. broj radnika je iznosio 5.490, a nesretnih slučajeva 29,01%. U prvom polugodištu 1951. god. bilo je 4.682 radnika sa 19,62% nesretnih slučajeva, dočim u prvom polugodištu 1952. god. bilo je 5.403 radnika i 19,82% nesretnih slučajeva. U izgubljenim radnim danima i (Nastavak na četvrtoj strani)

Dr. Ivan Ribar posjetio Vrpolje

Predsjednik Prezidijuma Narodne skupštine FNRJ i narodni zastupnik dr. Ivan Ribar posjetio je jučer prije podne selo Vrpolje, gdje je održao sastanak sa svojim biračima.

Prilikom dolaska u selo druga Ribara je pozdravio predsjednik organizacije NF-a, a jedna pionirka mu je uručila cvijeće.

U školskoj dvorani, u kojoj je održana konferencija, nalazilo se preko 200 birača, koji su s velikim interesom pratili izlaganje svoga zastupnika o političkom stanju u zemlji i svijetu.

Nakon toga razvila se diskusija u kojoj su birači iznašli neka seoska pitanja. Najvažniji problem u selu je opskrba vodom, a naročito u vrijeme suše te su birači iznijeli potrebu da se selo Vrpolje priključi na zagorski vodovod ili u protivnom, da se na stani uz željezničku prugu izgradi ova cisterna u kojoj bi se prikupljala voda prevožena vlakom. Također je istaknuta potreba, da se na stanicama Ripište i Dabar izgrade skloništa, koja bi zaštitila od nevine mnogobrojne seljake koji svakodnevno odlaze na rad, a potom se vraćaju svojim kućama. Među ostalim, raspravljalo se o elektrifikaciji sela, koju je moguće tim akšerom provesti što kroz selo prolazi dalekovod.

Nakon završene konferencije i razgovora sa svojim biračima drug Ivan Ribar je otputovao u Split.

Svečana podjela prvih radnih knjižica

U Predsjedništvu NO-a gradske općine Šibenik na svečan način podijeljene su prve radne knjižice. Dana 4. listopada o. g. u 12 sati započeto je izdavanje radnih knjižica za radnike i službenike na području grada i kotara Šibenika.

Šef Biro-a za posredovanje rada u Šibeniku drug Zaminović Boro izručio je prve radne knjižice predstavnicima Narodne vlasti i Partije i to drugovima: Baranović Iviš, predsjedniku NO-a gradske općine Šibenik zatim Gradiška Vitomiru, predsjedniku NO-a kotara Šibenik, Ćuati Zivojinu, političkom sekretaru Gradskog komiteta KPH, Ninić Josipu, organizacionom sekretaru Gradskog komiteta KPH i Lučev Anti, tajniku NO-a gradske općine.

Novo radne knjižice, koje će zamijeniti stare, značajne su u tome, što će iste radnicima i službenicima služiti kao trajni dokument. Pored radnog staža, stručnih i školskih kvalifikacija, bit će uneseni i ostali elementi, kao učešće u NOV, ilegalni i organizirani rad za vrijeme, a i prije rata, zatim internacije i zatvori, te dobrovoljne radne akcije, a koje se provedeno vrijeme priznaje radnicima i službenicima u času dobivanja penzije.

Unaprijed vrši će se redovito izdavanje radnih knjižica, a čime je započeto rješavanje jednog od bitnih pitanja ljudi u radnom odnosu. Završetkom ovog zadatka riješit će se problem, koji je predstavljao veliku brigu našim radnim ljudima u času njihova napuštanja posla radi stupanja u penziju, jer se više ne će dešavati da će radni ljudi čekati po nekoliko mjeseci i godina da bi stekli pravo na penziju, već će se pitanje njihove penzije, zahvaljujući radnoj knjižici, moći da riješi u vrlo kratkom vremenu. O ovome pitanju, kao i o ostalim naša Narodna vlast vodi svestranu brigu. Te radni ljudi našega grada toplo pozdravljaju početak ove akcije.

Pred Šesti kongres Komunističke partije Jugoslavije

U Djevrskama se podiže zdravstvena stanica

Narod sa područja Narodnog odbora općine Djevske pristupio je, u čast VI. kongresa KPJ, opširnim radovima na komunalnoj izgradnji.

U mjestu Djevske narod je podigao zgradu za općinski NO. Na tim radovima dalo je oko 100 dobrovoljnih radnih dana i 10 kolskih nadnica na prijevozu vode, kreča i drugog materijala. Radovi na zadržanom domu nalaze se u završnoj fazi. Vršiti se bojadisanje prostorija, tako da će dom biti potpuno završen do dana Kongresa. Također se vrše radovi na uređenju zajedružne zgrade u koju će biti smještena gostiona i konačište sa nekoliko kreveta.

Pored toga izvode se radovi na podizanju

Uspjesi frontovaca

Organizacija narodnog fronta u Gradini (Konjevrate) razvila je u posljednje vrijeme živu aktivnost u angažiranju svojih članova na dobrovoljnim radovima. Tako su, u čast VI. kongresa KPJ, frontovci ovog sela očistili 5 čatrnja, 2 lokve i 16 bunara. Oni su tom prilikom dali 292 dobrovoljna radna dana.

Pored ovih dobrovoljnih radova, osnovna organizacija Narodnog fronta odlučila je, da Kongres svoje partije dočeka brojnim političkim konferencijama i predavanjima.

Prilog Saveza boraca u Gačelezima

Organizacija Saveza boraca u malom selu Gačelezi prikupila je preko 1000 dinara dobrovoljnog priloga za izgradnju zajedničke grobnice palim borcima prve, druge i treće dalmatinske udarne brigade, a koja će se podignuti u mjestu Vrlici.

Sahrana posmrtnih ostataka palih boraca izvršit će se 25. ov. mj., a proslava desetogodišnjice osnivanja ovih brigada održat će se 26. ov. mj. također u Vrlici.

Akcijama za prikupljanje dobrovoljnih priloga za izgradnju grobnice pokrenuta je na kotaru prije desetak dana, a ista će trajati do 20. ov. mj.

Birači raspravljaju o unapredjenju grada

Dana 30. prošlog mjeseca održani su zborovi birača po svim izbornim jedinicama na području grada. Na tim zborovima govorilo se o reorganizaciji Narodnih odbora i demokratizaciji Narodne vlasti. Pored toga raspravljala su se i opća komunalna pitanja.

Prilikom razgovora o demokratizaciji Narodne vlasti, mnogi su isticali važnost zborova birača, te je na nekim jedinicama i zaključeno da se oni što češće održavaju. Birači su izrazili želju da se svaki put nakon sjednice Narodnog odbora gradske općine sazove zbor birača na kojem će odbornici upoznati svoje birače o radu Narodnog odbora.

Birači su naročito živo raspravljali o

Tjedan Crvenog križa

Tjedan Crvenog križa održat će se od 5. do 12. ov. mjeseca. Odbor Crvenog križa za grad i kotar Šibenik već je razradio plan za ovo vremensko razdoblje, koji uglavnom obuhvaća zdravstveno prosvjetni rad i osposobljavanje nižeg zdravstvenog kadra.

Formirat će se 3 zdravstveno-lijebničke ekipe, koje će u tjednu Crvenog križa obići 10 sela na području kotara. Pored toga, organizirat će se tečajevi za povjerenike kućne PAZ po svim blokovima u gradu, koje će polaziti 350 do 450 lica. Isto tako održat će se tečaj prve pomoći u srednjim i stručnim školama, a u gradu i selima upriličit će se oko 70 predavanja zdravstvenog sadržaja. U ovom tjednu izvršit će se posjeta dječjim ustanovama i tom prilikom podijelit će se djeci darovi.

U okviru tjedna Crvenog križa pristupit će se organizacionom učvršćenju već postojećih organizacija Crvenog križa, vršit će se učlanjivanje odraslih i podmlatka. Na blokovima u gradu, kao i na području kotara, govorit će se o ulozi i značaju organizacije Crvenog križa.

komunalnim pitanjima. Davali su se raznovrsni prijedlozi u svrhu uređenja grada i njegovog ljepšeg izgleda. Skoro na svim jedinicama birači su opravdano primijetili da se u gradu ne vodi briga za čuvanje noćnog mira. Izloženi su kritici i pojedini pripadnici narodne milicije, koji su obazrivi prema onima koji narušavaju noćni mir. Predloženo je da Narodna vlast pristupi energičnim mjerama koje bi osigurale noćni mir radnim ljudima u gradu. Pored ostalog govorilo se i o čuvanju postojećih šumskih nasada. Tom prilikom naročito su se kritizirali oni građani koji uništavaju nasade bilo da sječu borove ili pak da puštaju koze noću. Neki su birači predložili upravama škola da bi bilo korisno omogućiti školskoj djeci čišćenje šume kao i sadnju, jer će se na taj način kod njih razvijati ljubav za čuvanje nasada.

Mnogo se raspravljalo o čistoći ulica, te se došlo do zaključka da su često današnjem stanju krivi i sami građani, koji bez ustručavanja razbacuju svakovrsne otpatke po javnim mjestima. Također je predloženo, da se plakati lijepo samo na onim mjestima koja su određena za tu svrhu, a isto tako da se veća briga posveti uređenju i čistoći izloga, koji danas uglavnom nemaju kulturni izgled.

Birači su pored toga skrenuli pažnju svojim odbornicima da se ne vodi kontrola o prebrzoj vožnji naročito putevima prema Gradji i Subićevu. I u ovim slučajevima trebalo bi pristupiti oštrijem kažnjavanju (Nastavak na četvrtoj strani)

Šibenska omladinska BRIGADA OTPUTOVALA U VINODOL

Jučer poslije podne otputovala je na izgradnju hidrocentrale Vinodol Šibenska omladinska radna brigada »Mladih komunisti«. Oni će se na gradilištu nalaziti dva mjeseca.

Na jučerašnjem sastanku stotinu omladinaca ove brigade izabralo je svoj štab na čelu s komandantom Bijelić Srećkom, organizacionim sekretarom Kotarskog komiteta NOH-e Šibenik.

Prije odlaska, omladince je pozdravio politički sekretar Kotarskog komiteta drug Pere Škarica.

U brigadi »Mladih komunisti« zastupljeni su omladinci i omladinke iz raznih sela sa područja šibenskog kotara.

Iz zemlje...

TRGOVINSKI PREGOVORI IZMEDJU ŠVEDSKE I JUGOSLAVIJE

U Beogradu su počeli pregovori između trgovinske delegacije Švedske i Jugoslavije o robnoj razmjeni za iduću godinu.

Očekuje se da će pregovori otkloniti izvjesne teškoće u trgovinskoj razmjeni dvije zemlje, koje su nastale zbog nastojanja Švedske da povisi cijene nekim svojim proizvodima, a da u isto vrijeme kupuje naše proizvode po cijenama nižim od evropskih cijena.

TRI RUMUNSKA VOJNIKA PREBJEGLA U NAŠU ZEMLJU

Prvog listopada u tri satu ujutro, na graničnom sektoru udaljenom 8 km od Brze Palanke, prebjegli su u Jugoslaviju tri rumunjska vojnika, pošto su prethodno preplivali Dunav. Prebjegli rumunjski vojnici izjavljuju, da su se odlučili na bjegstvo zbog neizdržljivog terora, koji vlada u rumunjskoj vojsci.

ZASJEDANJE ZADRUŽNOG SAVEZA FNRJ

U Beogradu će se 8. listopada održati zasjedanje Zadružnog saveza FNRJ, kome će pored članova saveza, prisustvovati i stručnjaci za zadrugarstvo i poljoprivredu iz svih republika.

DVIJE PORODICE PREBJEGLE IZ ALBANIJE U FNRJ

U graničnom rejonu Ohrid prebjegle su u Jugoslaviju dvije albanske porodice od ukupno 22 člana, koji su prešli granicu 30 rujna u 4 sata ujutro. Prebjegli albanski građani prenijeli su, pored ostalog, i dvije puške. Obje porodice bile su nastanjene u albanskom kotaru Peškopeja.

Jesensko zborovanje seoske omladine

Koordinaciono tijelo za predvojničku obuku koje djeluje pri Kotarskom odboru Saveza boraca Šibenik pravovremeno je izvršilo pripreme za jesensko zborovanje seoske omladine.

Na jednom sastanku detaljno se raspravilo o načinu organizacije jesenskog zborovanja, a nakon toga se odmah pristupilo organizaciji seminara sa nastavnim kadrom, koji je održan pri Vojnom otkjenu od 11.—13. prošlog mjeseca zaključno. Seminaru, koji je dao dobre rezultate, prisustvovali su svi komandiri nastavnih centara i vodova. Medjutim, prvog dana seminara nije bio zastupljen cjelokupan nastavni kadar i za ovaj propust uglavnom snose odgovornost NO-i općina, koji su navrijeme bili obaviješteni o održavanju seminara, te uza sve to nisu pravovremeno uputili komandire centara i vodova sa svoga područja.

Nakon održanog seminara započelo je zborovanje za područje općina Djevske i Skradin. Ovom zborovanju, koje je trajalo od 16. do 25. prošlog mjeseca prisustvovalo je 92% obveznika predvojničke obuke. Nije se odazvalo 3% omladinaca i to nešto zbog bolesti, a najviše zbog loše evidencije vojnih referenata u općinskim NO-ima. Nastava na zborovanju odvijala se normalno, te su postignuti zadovoljavajući rezultati. Pored vojnih predmeta, održano je i niz predavanja zdravstvenog sadržaja.

Predsjednik NO-a općine Djevske drug Milan Čakić pridonio je lično za uspjeh zborovanja na svom području. On je vodio brigu da bi odaziv omladine bio što bolji i da bi se zborovanje odvijalo normalno. Omladinima je tumačio značaj samog zborovanja.

U Perkoviću otvorena još jedna učionica

Prije rata u selu Perkoviću nije bilo škole. Nakon oslobođenja otvorena je škola u privatnoj zgradi gdje u skućenim prostorijama i danas jedan dio škole radi. Prošle godine otvorenjem zadrudnog doma osposobljena je jedna soba za učionicu. Sve to nije bilo dovoljno za normalno odvijanje nastave. I zbog toga je u zadrudnom domu otvorena ove godine još jedna učionica. Za osposobljavanje ove učionice zaslužne su učiteljice Ljubica Buj i Adelka Nola, kao i školski odbor, koji su samoinicijativno riješili problem nedostatka učionica u selu.

Otvaranje nove učionice omogućilo je rad V. i VI. razredu i kvalitetniju nastavu u nižim razredima.

Danas školu u Perkoviću pohađa 182 djaka i u svih VI. odjeljenja odvija se normalan rad sa punim brojem sati.

SUDAR VLAKOVA na stanici Unešić

Ujutro 2. listopada o. g. na pruzi Zagreb—Split na ulazu u skretnicu kod željezničke stanice Unešić došlo je, zbog nemarnosti željezničkih službenika, do sudara brzog vlaka br. 1002 i teretnog vlaka br. 1095. Poginuo je dr. Čak Andrija — specijalista za očne bolesti iz Zagreba, dok su od dvojice putnika — službenika engleskog konzulata u Zagrebu jedan teže, a drugi lakše ranjen. U ovom sudaru uništeno je pet teretnih vagona, zatim službena i spavaća kola. Saobraćaj je poslije nekoliko sati bio ponovno uspostavljen.

»NASLJEDNICA« NA SCENI ŠIBENSKOG KAZALIŠTA

21. rujna ove godine šibensko Narodno kazalište otvorilo je novu sezonu sa značajnom američkom psihološkom dramom »Nasljednica«, koju smo imali prilike gledati i na filmskom platnu u režiji američkog režisera Wylera. Ovo dramsko djelo, koje je veoma uspješno postavio na našu scenu režiser Branko Špoljar (kao gost), priredili su za kazalište Američani Ruth i Augustus Goetz po romanu svoga zemljaka-književnika Henry Jamesa »Washington Square«. Također je još važno ovdje spomenuti, ovaj roman je dramatisirao Francuz Louis Ducreux, čija se dramatisacija — nuzgredno budi rečeno — prošle sezone prikazivala s velikim uspjehom u Hrvatskom kazalištu s Ervinom Dragman u naslovnoj ulozi.

Catherinu Sloper, kćerku bogatog njujorškog liječnika, fizički i duševno ni malo privlačnu, ali zato željne ljubavi i nasmičenog života, donijela je uglavnom dobro Luma Badalić. Njena je Catherina, bez sumnje, dominirala pozornicom, iako u pojedinih — i to centralnim — scenama nije izbijala iz njene glume u punom intenzitetu sva ona unutrašnja, psihološka emo-

Po završetku rada, izvršeno je gadjanje za koje je omladina pokazala veliki interes.

Dne 27. prošlog mjeseca počelo je zborovanje omladine sa područja vanjske općine Šibenik koje traje do 6. ovog mjeseca. Po dosadašnjim rezultatima može se zaključiti, da će uspjeh jesenskog zborovanja biti bolji od proljetnog.

Vrše se pripreme za zborovanje seoske omladine sa područja općina Tijesno i Vodice, koje će trajati od 8. do 17. ovog mjeseca.

Svi nastavni centri predvojničke obuke raspolažu s nastavnim sredstvima, što je pozitivno utjecalo na dosadašnji uspjeh u nastavi. U osiguranju centara s nastavnim sredstvima i u pružanju pomoći nastavnom kadru velike zasluge ima drug Kosta Stojanović, kapetan JNA.

U čast dana JNA bit će nagrađeni oni omladinici predvojničke obuke, komandiri nastavnih centara i vodova, te predsjednici NO-a općina, koji su se najviše založili za uspjeh ovih zborovanja.

Svi nastavni centri predvojničke obuke takmiče se u čast VI. kongresa KPJ međusobno za što bolji uspjeh zborovanja.

Simo Matavulj u manastiru Krupi

Veliki naš pisac Simo Matavulj bio je u mladosti neobično žive prirode. Dalo ga u manastir Krupu da se izuči za kaludera, a živahni Simo mjesto tropara zavoli »nepodopštine«, na užas svoga strica, nadstojnika manastira oca Serafima.

Jednoga dana udri Simo po orasima. Ostane mu hrpa olupina, i nestašni Simo izabere najljepše među njima pa — obuče manastirskog mačka. Svaku capu u vilare od orahove kože, i lijepo ih stegne. Divota! Nitko nije vidio, a ni mačak se ne pohvali, nego pobjegne u manastirsko potkrovlje.

U divnoj bukovičkoj noći manastir Krupa spava... Kad odjednom manastirsku čeljad bude koraci po tavanu. Jedan sluga i kaluder odu sa svijećom gore, e, neko krađe manastirsku muku. A obuvani mačak, kad opazi svijeću, sakrije se. Ništa! Sluga i kaluder sidju i saopće da nema ništa sumnjiva, i svi su uvjerenja da im se udarac pričinio. Ali, eto i opet koraka, sitnih koraka bar dvojice ljudi, pa treska. Svi, ovoga puta sa štapinama, poletješe na tavan. A mačak opet dušu u se. »E, nisu čisti posli!« — kaže jedan. »Ama, šta mu moreš!« — veli Srdarina. I svi opet u »krpe«. Kad, i po treći put eto koraka, eto ovdje netko cvili. »To su nemirne duše!« — jedan će. Srdarina psuje, ali ostali zaključuju da se odmah otčitaju molitve. I tako zaista pretaoše koraci, cviljenje i lomljava, pa manastirska čeljad u slatkom snu dočeka jutro.

Kad ujutro, a ono mačak, prašnjav, gladan i — obuven, dočeka oca Serafima i drugove pred trpezarijom. »Ko je to mogao učiniti!« — viče Srdar i gleda Simu. »On, on, niko drugi nego on« — viču drugi i pokazuju na Simu.

Siminog galijostva bilo je sada previše i ocu Serafimu, pa ga vrati kući. I tako Simo Matavulj »iznese stope« iz manastira Krupe!

cionalnost, svojstvena ovom liku; naročito u scenama iščekivanja ljubavnika prije planirana bijega, onda u scenama razočaranja i, konačno, u posljednjoj sceni, kada ona sa svijetom u ruci polazi uz stepenice, dok Morris iz vana, lupajući o zatvorena vrata, uzaludno doziva svoju izgublenu »nasljednicu«; a to zato, što je Badalićka, unatoč tome, što je kreirala djevojku poodmakle dobi, morala biti dosta mladja, kako u licu, u tonu, tako isto i u kretnjama, budući da tek njema Catherina u svojoj 21. godini života po prvi put stupa u društvo.

Catherina tvrdog i ironičnog oca — bogatog liječnika Slopera, koji je odmah bio spreman utvrditi pravu »dijagnozu« lukavog lovca miraza Morrisa Townsenda, ali ne i njenu dijagnozu, dakle, unutrašnju vriednost svoje kćerke, o kojoj skoro nije vodio nikakva računa, odgojivši je na taj način u malodušnosti, interpretirao je Kreše Zorić. On je u ovoj ulozi, uz ne baš mali propust, što je svome Sloperu — sve do povratka iz Evrope — dao jedan sasma drugi ton, ton, rekao bih, nekakvog »zadovoljstva«, da bi ga tek pred samu smrt shvatio dublje i psihološki, ipak ugodno iznenadio, jer se u njoj nije pojavio onaj raniji Zorić, na kakvog smo se inače bili navikli: s onim često tvrdim, šablonskim gestama i onom

ZAPAZANJA I PRIJEDLOZI ČITALACA

Za bolju zdravstvenu službu u gradu

Motor »Ika«, koji vrši saobraćaj na pruzi Šibenik—Skradin, pristao je 25. prošlog mjeseca uz šibensku obalu. Među putnicima nalazila se i Stoja Podrug iz Piramatovaca, koju su upravo tada uhvatili jaki porodajni bolovi. Njezin drug je odmah iskočio iz motora da potraži neko prijevozno sredstvo, da bi svoju drugaricu što hitnije prevezao u bolnicu. Po čitavom gradu je kumio i molio, ali u tome, nažalost, nije uspio. U međuvremenu je Stoja u motoru rodila mrtvo žensko dijete. Jedva se uspjelo

pronaći neka nosila i tako smo bolesnicu, u teškom stanju, prenijeli u bolnicu.

Mišljenja sam, da bi za ovakove i slične slučajeve grad, odnosno bolnica morali imati jedna ambulantna kola, koja bi bila na raspolaganju onima, kojima je potrebna hitna prva pomoć.

Tomislav Kaloper, Zlarin

Zanimljive NOVOSTI

Injekcije sa dvojakim djelovanjem

Naučenjaci jednog engleskog laboratorija uspjeli su da, nakon nekoliko godina rada, pronadju novu vrstu injekcije sa dvojakim djelovanjem, jer ona istovremeno daje imunitet djeci od difterije i od velikog kašlja (hrpavac). Pronalazači tvrde, da će novi serum smanjiti opasnost od infekcije ove dvije opasne bolesti. Prvi pokusi nedavno su izvršeni u jednoj bolnici na 149 bolesnika. Uspjeh je bio izvanredan.

Nova injekcija imat će uskoro vrlo veliku primjenu, pošto se pokazalo da svega tri injekcije, koje se daju u razmaku od po mjesec dana, zaštićuju dijete od ovih bolesti.

Najviše ljudi umire od bolesti srca

U Americi kao i u zapadnim zemljama stalno se povećava smrtnost ljudi uslijed bolesti srca. Tako na primjer u Francuskoj od svih smrtnih slučajeva u toku jedne godine 20% otpada na ljude koji su bolovali od srca.

Opaza se i stalno povećanje smrtnosti od raka. U zapadnim zemljama u toku jedne godine oko 13% smrtnih slučajeva otpada na rak. Isto toliki procenat umiranja je i od živčanih bolesti. Svega 8% umiru od starosti odnosno prirodnom smrću. Također 8% umire od bolesti organa za dišanje. Od tuberkuloze stradava svega 4,5% ljudskih života. Od bolesti želuca umire oko 4,3%, a u nesretnim slučajevima izgubi život oko 3,8% ljudi.

Najveći ratni brod

U Americi je nedavno počela izgradnja ogromnog nosača aviona, koji će imati 60.000 tona. On će biti gotov 1954. godine, a koštat će 218 miliona dolara. To će biti najveći ratni brod na svijetu.

Novi lijek protiv bubrežnog kamenca

Poslije mnogobrojnih pokusa, američki ljekar dr. A. Vit pronašao je lijek koji sprječava ponovno stvaranje kamenca u bubregu. Pokusi s novim lijekom pokazali su odlične rezultate. Od 20 bolesnika, koji su imali kronično oboljenje, pošto im se pod kožu ubrizgao novi lijek, njih 18 se konačno oslobodilo kamenca. Ovdje se radilo o bolesnicima koji su naginjali naglom stvaranju kamenca u bubregu.

Liječenje reumatizma smrzavanjem

Francuski časopis »Nauka i život« piše da je profesor Lionskog medicinskog fakulteta Tier počeo da liječi reumatizam lokalnim smrzavanjem. Tvrdi se da su ti pokusi dobro uspjeli.

Ogroman kamion

Nedavno je u Parizu izložen najveći kamion na svijetu, koji može da nosi 40 tona. Pritiskom na jedno dugme dužina ovog kamiona se povećava ili skraćuje u roku od 2 minuta.

Više brige za čistoću

Cesto se nalazim u Skradinu po službenom poslu, te svaki put vidim pojave koje moram ovdje iznijeti.

Pred zgradom NO-a općine nalazi se hrpa smeća, koja tu leži i po nekoliko dana. Djeca se po smeću igraju i razbacuju ga. Nije potrebno ni naglašavati koliko je to opasno po zdravlje djece, a i prolaznika.

Pred zgradom osmogodišnje škole stanje je još teže. Tu se u nabacanom smeću nalaze i uginule životinje, koje strahovito zaudaraju, a ujedno su izvor raznih bolesti. Pored toga, pred zgradom JNA vezuje se stoka i u tom predjelu nalaze se hrpe izmetina, koje nitko ne čisti.

Smatram da bilo neophodno potrebno, da mjerodavne vlasti posvete više brige javnoj čistoći u interesu zdravlja građana ovog malog mjesta.

Ljubo Radišić
sekretar NO-e Velika Glava

Potreba saobraćajnog milicionera

Naš je grad za razliku od predratnog Šibenika u mnogome izmijenio svoj izgled. Izgradjene su nove tvornice i poduzeća, a i broj stanovništva je u priličnoj mjeri porastao. Time u vezi i promet je na području grada pojačan za nekoliko puta od onoga prije rata. Glavnom gradskom magistralom, koja vezuje zapadni sa istočnim dijelom grada, prodje svakodneвно veliki broj raznih vozila. Ova je povezana sa nekoliko sporednih cesta i puteva kroz koje također saobraća velik broj kamiona, automobila, bicikla i kola. Pored glavne ceste, koja grad dijeli na dva dijela, osobito je živ promet obalom, zatim ulicom Vladimira Bakarića, Jugoslovenske armije i putem koji vodi prema željezničkoj stanici. Na križanju ovog puta sa cestom Narodnog oslobođenja svakog časa naidje, po više vozila, pa postoji opasnost da dodje i do sudara, a kojih je u posljednjih nekoliko godina i bilo. Da bi se izbjeglo ovim sudarima, a obzirom na sve življi promet, koji se na ovom mjestu obavlja, bilo bi neophodno potrebno postavljenje jednog saobraćajnog milicionera.

J—ić

IZBORI ZA SKUPŠTINU ZAVODA za socijalno osiguranje

Mjesno sindikalno vijeće u Šibeniku raspisalo je izbore za prvu skupštinu Zavoda za socijalno osiguranje kotara Šibenika.

Izbori će se održati 29. listopada o. g. u svim kolektivima, odnosno u sindikalnim organizacijama i u udruženjima penzionera. Na području Zavoda za socijalno osiguranje kotara Šibenika izabrat će se 31 član skupštine Zavoda za socijalno osiguranje. Jedan član skupštine bira se na 459 osiguranika.

uvijek istom intonacijom glasa. Medjutim, kako rekoh, Zorić je ovdje dao jednu sa svim drugu glumu, očevidno unijevši u nju dosta životne, spontane i psihološke ekspresivnosti, no, iz koje je, doduše, ali tek na mahove, izbijao trčak one stare manire.

Zavodnika i lovca nasljedstva Morrisa Townsenda kreirao je novi član drame Srećko Cvitković, čija nam se gluma urezala duboko u sjećanje još odonda (a tome su punc dvije godine!), kad je cetinjsko Narodno kazalište gostovalo u našem gradu sa Sremčevom »Zonom Zanfirovom« i dramom »Bez krivnje krivi« od Ostrovskog, u kojoj je on tom prigodom s velikim uspjehom igrao jednu od glavnih uloga — Nezanova. No, sličan uspjeh, dakako, nije ni ovog puta izostao. Onako jednostavan i prirodan na sceni, glasovno ni malo usiljen ili izveštačen, a bez one monotone i namještene gestikulacije, kakva se susreće češće kod nekih naših glumaca, Cvitković je izrazito prikazao jednu vrstu lakomisljenog pustolova i proračunatog lovca na što veće imanje; samo ne toliko u duhu Jamesove atmosfere, u kojoj je trebala njegova životna logičnost i društvena opravdanost jedne kapitalističke Amerike u drugoj polovici 19. vijeka, kad je bezkrupulozna trka

za dolarima i udobnostima bila primarno obilježje »načina i tempa života«, izbiti u punoj snazi svoje realnosti, pošto je njegov Morris, kao takav po svojim makinalnim ciljevima i nastojanjima, skoro simpatično djelovao na publiku.

Ivana Kuthy, u ulozi Catherinine tetke Lavinije, sa svojom spoljašnom živopisnom igrom, uz pomalo efektivna izražajna sredstva, davala je kontrastni odnos psihološkog bujanja dramske radnje, na koju se isključivo bazira ovo djelo.

U manjim odigranim ulogama istakli su se: Mira Reiner (novi član drame) u ulozi Morrisove sestre, Neva Belamarić u ulozi Sloperove sestre Elisabeth, a naročito se je istakla Branka Vrabec, također novi član drame, u ulozi zaručnice Morrisova bratića, koja je besprijeekorno donijela lik jedne živahne i sretne zaručnice.

Ovakav uspjeh »Nasljednice« na sceni našeg kazališta ne bi bili, naravno, objektivni, da samo preprišemo režiseru i glumcima, kad u tom uspjehu ima svoj poseban udio i scenograf Nikola Lovrić-Caparin koji je svojom arhitektonski inventivnom scenom — salonom bogatog liječnika postigao, da su s uspjehom bili riješeni mizan-scenski prizori.

Roko DOBRA

VIJESTI IZ NAŠEGA GRADA

ŠIBENIK
KROZ TJEDAN

Narodno kazalište

CETVRTAK 9. X. — DRAGA RUTH — od Norman Krasne.

SUBOTA 11. X. — NASLJEDNICA — od Augustus-a i Ruth-a Goetz-a. Početak predstava u 20 sati.

Kinematografi

TESLA: premijera domaćeg umjetničkog filma — FROSINA — Dodatak: Filmske novosti br. 36. (do 7. X.)

Premijera engleskog filma u prirodnim bojama — KNJIGA O DZUNGLI — Dodatak: XV. Olimpijske igre. (od 8.—14. X.)

SLOBODA: američki film — POVRATAK — Dodatak: Trade Mouse. (od 7.—9. X.) Premijera meksikanskog filma — KANTI-FLAS MUSKETIR — I dio. Dodatak: Partizanske parole. Početak predstava u 18 i 20 sati.

Koncerti

U PETAK 10. ov. mj. KUD »SVE-TOZAR MARKOVIĆ iz Novog Sada predvodi u Narodnom kazalištu vokalni koncert uz sudjelovanje tamburaškog orkestra i folkorne grupe. Na programu su pored toga i igre i pjesme iz Vojvodine. Početak u 20 sati.

Dežurna ljekarna

Službu vrši II. državna ljekarna — ulica Bratstva-Jedinstva.

Iz Matičnog ureda

RODZENI

Kći Nikole i Marije-Tabulov-Truta; sin Kreše i Marije Bašić; sin Drage i Marije Dubravica; sin Blaža i Ive Knežević; sin Ljubice Pospjev; kći Sime i Matije Pavić; sin Dečana i Ivanke Slavica; kći Ante i Tonke Spahija; kći Mate i Ljeposave Lambaša; sin Jose i Milke Živković; kći Stevana i Marte Trzin; sin Ilije i Julke Indjić; sin Jere i Janje Vrečić; kći Cirila i Milke Živković; sin Dragutina i Milice Božikov; sin Jere i Milke Jurić; kći Krste i Milenke Stipančević i sin Ljube i Mande Mandić.

VJENČANI

Roca Krunoslav-Franc, mašinista — Hujev Marija, domaćica; Juras Ante, automehaničar — Šestan Frana, domaćica i Prodanović Mladen, vodnik JNA — Čelić Frana, domaćica.

UMRLI

Banić Ilija pok. Ilije, star 50 god.; Krunić Marija rođ. Lovrić, stara 78 god.; Zorić Ivan pok. Ante, star 81 god. i Madžar Ante Markov, star 7 dana.

MALI OGLASNIK

TROSOBNI STAN U ZADRU mijenjam za odgovarajući u Šibeniku. Stan se nalazi u novogradnji. Za informacije obratiti se na adresu »Štampa« — Šibenik, Tel. br. 2—28.

MIJENJAM TROSOBNI STAN u Splitu za odgovarajući u Šibeniku. Za informacije obratiti se uredništvu lista. Tel. br. 2—28.

KONCERTNI KLAVIR marke Boesendorfer u ispravnom stanju prodaje se. Za informacije obratiti se u kinu »Tesla«.

PRODAJEM ČAMAC dužine 3.30 m potpuno nov sa veslima. Upitati na adresu Popov Vjekoslava ud. Ive - Tribunj kod Šibenika.

„JADRANKA“

Gradska tvornica tekstila
užeta i trikotaže

Šibenik - Tel. br. 2-54

Proizvodi:

Narodno sirovo platno

Sve vrste ribarskog užeta

Mornarske maje

Dobar kvalitet - brza po-
sluga - solidne cijene

Problemi šibenske bolnice

Opća bolnica u Šibeniku doživjela je u toku rata nekoliko teških bombardiranja, tako da je bilo onesposobljeno oko 80% bolničkog prostora. Najteže su bili pogodjeni neurološki, duševni, kirurški i očni paviljon, zatim rodilište, centralna ložiona, inferno i odjeljenje za liječenje tuberkuloze. Medjutim, odmah poslije rata pristupilo se obnovi zgrada, tako da je postepeno dobila kapacitet koji je imala prije rata.

Današnje stanje Opće bolnice nimalo ne zadovoljava, obzirom na porast stanovništva, proširenje postojećih tvornica, kao i podizanje nove tvornice i valjaonice u Ražinama. U tu svrhu staro se kirurško odjeljenje adaptira i preuredjuje za TBC odjeljenje. Danas se više nego ikada osjeća potreba za izgradnju neurološkog odjeljenja. Današnji razvoj bolnice u velikoj mjeri ometa što u svom sastavu imade odjeljenje za duševne bolesti, koje apsorbira oko 35% bolničkog kapaciteta.

Ova je bolnica prije rata bila jedna od najvećih u zemlji zato, što su njoj gravitirali mnogi krajevi kao Dalmacija, jugo-zapadna Lika i sjeverozapadni dijelovi Bosne. Medjutim, poslije oslobođenja njen prostor nije se toliko razvio proporcionalno prema stvarnim potrebama, jer izgradnja tvorničkih objekata, Luke, kao i novo nastala poduzeća — uvjetuju da se bolnica još više proširi kako bi zadovoljavala rapidnom ra-

zvoju industrije. Njen se prostor nije nimalo proširio, a sav rad dosada svodio se na obnovi starih zgrada, a da ta obnova još ni do danas nije dovršena, svjedoči porušena zgrada bivšeg interna. Predviđa se, da se zgrada interna upotrebi za neurološko odjeljenje, a djelomično i za rentgenterapiju. Naročito je akutan problem stanova za bolničko osoblje, jer ono sada koristi prostor, koji za tu svrhu nije namijenjen. Nadalje, bolnica nema niti auto-ambulante za prijevoz bolesnika, tim više što su pojedini tvornički objekti po nekoliko kilometara udaljeni od bolnice.

Danas bolnica posjeduje oko 700 kreveta, a kroz nju mjesečno prodje do 1000 bolesnika, tako da se dnevno nalazi u bolnici redovito oko 600 bolesnika. Za hranu i lijekove mjesečno se potroši ukupno oko 4 miliona dinara. Osoblje, koje danas broji 260 ljudi, savjesno i na vrijeme obavlja svoje poslove i vodi brigu za zdravlje svojih bolesnika.

Uskoro će se otvoriti prodavaonica Jugovinil-proizvoda

U ulici Ivana Ribara uređuju se prostorije u kojoj će se uskoro otvoriti prodavaonica proizvoda tvornice Jugovinil, a koja će biti snabdjevena svim potrebnim artiklima domaće potrošnje.

Preko 209 hiljada posjetilaca u šibenskim kinematografima

U toku proteklih devet mjeseci gradske kinematografe posjetilo je preko 209 hiljada ljudi. Ukupan broj datih predstava iznosi 940, a kroz isto razdoblje prikazano je 99 filmova od kojih 6 otpada na domaće umjetničke filmove. Od stranih filmova, najviše su bili zastupani američki, engleski, zatim francuski, talijanski, austrijski itd.

»Tarzan i žena lovac« gledalo preko 6000 osoba

Koji filmovi su bili najbolje posjećeni od strane građana, pokazat će slijedeći podaci u brojkama:

Na prvom mjestu nalazi se: »Tarzan i žena lovac« — inače jedan od slabih filmova — sa 6.293 posjetilaca. Drugo mjesto zauzima »Plamen i strijela« sa 5.768 posjetilaca, zatim slijede »Revija na vodi« — 5.652, »Tri mušketa« — 4.994, »Orkanski visovi« — 4.628, »Troje se vratilo kući« — 4.407, »Teresa« — sa 4.377 posjetilaca itd. Medjutim, mnogi dobri filmovi imali su relativno slab posjet. Tako američke filmove »Kuća mržnje« i »Madame Bovary« posjetilo je nešto više od po 3.000 ljudi. I talijanski film »Gorka riža« imao je neobično slab posjet — samo 3.115, meksikanski film »Biser« — 3.306, talijanski »Junak ulice« — 1.520 i američki »Male lisice« samo 1.292 osobe.

Domaći filmovi imaju relativno dobar posjet

Od filmova domaće produkcije na prvom mjestu nalazi se »Major Bauk« sa 2.967 posjetilaca, zatim »Hoja Lero« — 2.788, »Dječak Mita« — 1.548 »Kekec« 1.355 posjetilaca. Neobično začudjuje veoma slab posjet ovog posljednjeg odličnog slovenačkog filma i jednog od naših najboljih, koji je nedavno u Veneciji nagradjen prvom nagradom kao najbolji dječji film u svijetu.

Požar u središtu grada

U noći od 28.—29. rujna o. g. u Kozaračkog ulici br. 3 izbio je požar, koji je intervencijom vatrogasne milicije bio ugašen. Šteta, uslijed nastalog požara, cijeni se na oko 100.000 dinara. Prema dosadašnjem ispitivanju od strane organa Narodne milicije, uzrok nastalog požara je nepoznat, a protiv vlasnika kuće vodi se postupak.

SPORTSKA PANORAMA

(Ilustrirani Narodni sport)

Izlaziti će svakog utorka, a donositi će sportske zanimljivosti iz zemlje i inozemstva, roman u nastavcima, sportski strip, humor, šah enigmatiku i t. d. Cijena pojedinom primjerku 15 Din.

SPORTSKU PANORAMU

Možete dobiti kod svih prodavaona novina u gradu

Zapuštenost djece

Narodna vlast najveću brigu posvećuje odgoju naših najmlađih. U tu svrhu djeluje više dječjih vrtića, domova i obdaništa u kojima djeca stiču predškolsku obrazbu, potrebnu za daljnji njihov razvitak kao korisnim članovima socijalističke zajednice. U ovim naporima koji se ulažu u odgoju djece, u ni kojem slučaju ne smije ostati po strani roditeljski dom. Naprotiv, mora postojati tijesna veza u tom smislu između roditelja s jedne i dječjih predškolskih ustanova i škola s druge strane. Bez te suradnje ne mogu se ni zamisliti pozitivni rezultati oko svestranog i pravilnog odgoja najmlađih.

Medjutim, ima i takvih roditelja koji ne vode nikakvu ili skoro nikakvu brigu o odgoju svoje djece. Često se vide grupe malihana — prljavih i slabo odjevenih, koji lutaju u svako doba dana ulicama, a što je najžalosnije može ih se vidjeti da se do kasno u noć zadržavaju pred gostionicama, restoranima ili kinematografima. Tu ona uznemiruju prolaznike tražeći novac ili hranu. Takodjer je zapažena neugodna pojava, da ta ista djeca bez nadzora salete strance moljajući od njih novac, čokolade, bonbone i slično.

U našoj zemlji potpuno je osigurana egzistencija svoj djeci, ali pojedini roditelji ne koriste pravilno dječji dodatak, već ga troše za pijančevanje, kartanje i tome slično. Takvih primjera ima i u našem gradu. Karakterističan slučaj takve aljkavosti prema djeci može poslužiti za primjer obitelj Kale, koja broji devetoro djece. Njihov otac koji nije nigdje zaposlen, živi od dječjeg dodatka, kojeg prima njegova žena — zaposlena u jednog gradskom privrednom poduzeću. Ili pak slučaj Cipitelo Bože, koji dodatak na djecu troši na svoje lične prohtjeve. Navedeni primjeri nisu usamljeni slučajevi u našem gradu.

Upravo ovakva situacija nalaže ne samo roditeljima nego i svim odgojnim faktorima u našem gradu da se ozbiljno pozabave ovim pitanjima, kako bi ih se odlučno riješilo u korist djece i ugleda naše socijalističke zajednice.

IZ SUDNICE

Zbog prevara - osuđen na godinu dana strogog zatvora

Dana 26. rujna o. g. održana je pred Okružnim sudom rasprava protiv Vučemilović Borisa, gradjevinskog tehničara iz Zagreba, koji je bio optužen zbog više prevara. Utvrđeno je, da je optuženik preko mjesec dana lutao po Šibeniku i odavao se piću izbjegavajući svaki rad, a da je do novčanih sredstava dolazio varajući pojedine građane, kojima se predstavljao kao inženjer i tražio od njih »pozajmice« uvjeravajući ih da je zaposlen, ali da još nije primio plaću.

Osuđen je na godinu dana strogog zatvora.

Dvije godine zatvora radi izvršene krađe

Istog dana osuđen je i Čoran Marko iz Podumaca, kotar Drniš, na dvije godine strogog zatvora zbog provale i krađe koju je srpnja mjeseca o. g. bio izvršio u jednom privatnom stanu u Tršćanskoj ulici.

UPOZORENJE VINOGRADARIMA

Između 6. i 19. listopada o. g. na području kotara Šibenika svi proizvođači vina dužni su popuniti prijave o proizvedenim količinama vina za 1952/1953. godinu i na taj način izvršiti će se prva faza popisa vina.

Obzirom na strogost propisa netačnog prijavljivanja proizvedene količine vina (novčana kazna do 25.000 dinara po čl. 47 Osnovnog zakona o društvenom doprinosu i porezima) očekuje se, da će sami proizvođači u svom interesu tačno ispuniti prijave, tako da će dobiti podaci moći poslužiti narodnim vlastima i time će se izbjeći u mnogim slučajevima provjeravanje tačnosti podnesenih prijava uvidom u podrum proizvođača vina.

Tiskalice za izvršenje prijave dobivaju se kod svih Narodnih odbora općina na području kotara Šibenika.

Narodni odbor kotara Šibenik
Uprava za prihode

GRADSKO GRADJEVNO PODUZEĆE-ŠIBENIK

Tel. br. 4-60 i 2-95

Izvodi sve gradjevinske radove
u gradu i kotaru Šibenik

VISOKOGRADNJE I NISKOGRADNJE

Higijensko-tehnička zaštita radnika

(Nastavak sa prve strane)

isplaćenju hranarini stanje izgleda ovako: u 1950. izgubljeno je 6.853 radna dana, a isplaćeno preko 1 milion dinara hranarine, u 1951. god. izgubljeno je 12.987 radnih dana, a isplaćeno je preko 2 miliona dinara. U prvom polugodištu 1952. god. izgubljeno je 7.554 radna dana, a isplaćeno je za hranarinu preko 1.300.000 dinara.

Još nekoliko konkretnih primjera: U 1950. god. u gradjevinarstvu je izgubljeno 3.188 radnih dana, a prema postojećem normativu za to vrijeme moglo se izraditi 770 m² stambenog prostora odnosno 11 stanova po dvije sobe, kuhinje i nuzprostorija. U 1951. god. u istoj privrednoj grani izgubljeno je vrijeme od 6.286 radnih dana za koje vrijeme se moglo izgraditi 1.540 m² stambenog prostora t. j. 22 stana po dvije sobe, kuhinje i nuzprostorija. Za izgubljeno vrijeme u prvom polugodištu ove godine moglo se je izgraditi oko 17 stanova.

Propaganda na suzbijanju nesretnih slučajeva po poduzećima bija je organizirana na taj način, da su radnici na gradilištima, pogonima i odjeljenjima, prilikom sindikalnih i radnih sastanaka, upoznati sa pojedinih propisima higijenske i tehničke zaštite i o najčešćim nesrećama pri radu. Liječnik sanitarne inspekcije održao je nekoliko predavanja u većim poduzećima. Nabavljene su i brošure higijenske i tehničke zaštite, a parole su istaknute na odgovarajuća radna mjesta po poduzećima.

Pored toga, poduzeća su za higijensku

Dovoljne količine brašna u gradu

Posljednjih dana zapaženo je, da se u gradu stvaraju »repovi« i pravi gužva pred prodavaonicama kruha. Kod izvjesnih ljudi zavlada la je neugodna psihoza, koja je stvorena zahvaljujući parolama, koje šire neodgovorna i prema nama neprijateljski raspoložena lica. Tako se može čuti da u gradu nema dovoljno brašna, da će se ponovno uvesti krušne karte i tome slično. Nasjedajući tim parolama, pojedinci su čak kupovali veće količine brašna u svrhu stvaranja zaliha.

Nije ni potrebno isticati, da su sva ta prepričavanja i parole lišeni svakog osnova. Žitni fond raspoložive količine brašna, koje su sasvim dovoljne da podmire potrebe građana. Postojeća mreža prodavaonica kruha, koja dosad nije zadovoljila potrebe, proširit će se na taj način što će se kruh prodavati i po nekim dućanima mješovite robe. Tim će se omogućiti građanima da bez ikakve gužve nabavljaju potrebne količine kruha. Narodni odbor gradske općine već je izdao potrebna uputstva za proširenje mreže prodavaonica kruha.

Kako naši ljudi i nehotice nasjedaju raznovrsnim parolama, to je potrebno, da frontovci zaoštre stav prema onima koji lažnim glasinama žele da nanesu štetu u odvijanju normalnog života našeg grada.

... i svijeta

PREDSJEDNIK BELGIJSKE SOCIJALISTIČKE STRANKE O JUGOSLAVIJI

Organ belgijske Socijalističke stranke »Pepl« objavio je niz reportaža predsjednika stranke Maksa Bizea, koji je kao vođa delegacije belgijskih socijalista nedavno posjetio našu zemlju.

U ovim reportažama Bize je na prijateljski način iznio svoje utiske, zapažanja i zaključke do kojih je došao, nastojeći da udje u bit najnovije jugoslavenske historije od sukoba s Informbirom od danas i da se upozna s putevima daljnijeg političkog i ekonomskog razvitka Jugoslavije.

HAPŠENJA U ALBANIJI

Kako se saznaje iz Albanije, poslije izbora za mjesne, kotarske i gradske odbore, koji su održani od 18. do 26. rujna došlo je do novih hapšenja stotina albanskih građana. Najveći broj ljudi uhapšen je u Sjevernoj Albaniji i pograničnim mjestima prema Jugoslaviji.

Smatra se, da u zatvorima i logorima u Albaniji ima sada preko 10.000 građana od kojih je preko 3.000 uhapšeno za posljednjih šest mjeseci ove godine.

SSSR PRODAJE MADŽARSKOJ PODUZEĆA

Kako javlja sovjetska agencija TASS, sovjetska i madžarska vlada potpisale su 30. rujna sporazum, prema kome će SSSR prodati Madžarskoj 69 poduzeća u Madžarskoj. Ova poduzeća su ranije bila njemačko vlasništvo i poslije završetka rata pripala su Sovjetskom savezu. TASS ne spominje za koju će sumu ova poduzeća biti prodana Madžarskoj.

i tehničku zaštitu utrošila velike sume. Prema prikupljenim podacima, utrošeno je za tu svrhu od 1945. do danas preko 114 miliona dinara. Međutim, i pored navedenih izdataka moralo bi se još mnogo učiniti za zaštitu zdravlja i života radnih ljudi. Iznijet ćemo samo najkarakterističnije primjere. U tvornici elektroda i ferolegura nema dovoljno ventilacionih uređaja, a nisu postavljene ni uređaji ni za usisavanje prašine. U tvornici aluminijske i Lozovcu ugrađen je, na primjer magazin između zgrada elektrode koje sto onemogućavaju prirodnu ventilaciju ovom pogonu. Postojeća ženska garderoba u poduzeću »Jadranka« nije proširena, a niti je podignuto kupatilo sa toplom vodom. Kod gradjevnog poduzeća »Izgradnja« u Šibeniku podignuto je još 1948. g. kupatilo koje služi za skladište. Slično stanje je sa kupatilom ložione i željezničke stanice koje služi za smjestaj materijala PAZ-a.

U tvornici sardina u Rogoznici nijesu ni do danas podignuti najosnovniji higijensko-sanitarni uređaji.

Nehigijenske prilike postoje i u manjim poduzećima u gradu.

Izgovori poduzeća da ne raspolažu potrebnim finansijskim sredstvima za provođenje higijenske i tehničke rada sada ne mogu doći u obzir, pošto su troškovi zaštite rada obavezno ušli u kalkulaciju cijene koštanja prema Uputstvima o obaveznoj kalkulaciji i obračunu trokova u proizvodnji i industriji.

Na osnovu iznesenog bili bi potrebno da upravni odbori i radnički savjeti u poduzećima, uz pomoć sindikalne i partijske organizacije, vrše svaki mjesec analizu higijensko-tehničkih problema, ozljeda i oboljenja i donajaju odluke u načinu uklanjanja nedostataka. Na tom poslu je potrebno mobilizirati čitav radni kolektiv. Radni kolektivi bi trebali ozbiljno shvatiti važnost higijenske i tehničke zaštite pri radu, koju ne bi smjeli ni jednog momenta zanemariti. Briga o ljudima u radnom odnosu mora biti stalna i nju je potrebno shvatiti kao sastavni dio borbe za izvršenje plana proizvodnje kao i borbe za očuvanje zdravlja i života radnih ljudi.

BEZ KOMENTARA

Gradsko ugostiteljsko poduzeće »Jadrinja« Šibenik dalo je 31. srpnja o. g. otkaz svom radniku Škarica Anti Josipovom, koji radi kao točilac pića u restoranu »Rijeka«.

Imenovani se žalio Vijeću gradske arbitraže za odlučivanje o otkazima, koje je uvažilo žalbu i poništilo otkaz »Jadrinja«.

Ante Škarica, zbog slabe fizičke konstitucije, nije u stanju da se zaposli u neku drugu privrednu granu u gradu. On radi već duže vremena u ugostitelstvu. Pored toga, Škarica živi u lošim ekonomskim prilikama sa brojnom obitelji.

Kješenje gradske arbitraže bilo je konačno. Međutim, poduzeće »Jadrinja« je ponovno 30. rujna o. g. dalo otkaz istom radniku, iako je to protivno postojećim zakonskim propisima.

Zanimljivo je, da je uza svu štednju, koja se provodi u ovom poduzeću, radniku koji živi u Šibeniku izručen otkaz preporučenim pismom.

Birači raspravljaju o unapredjenju grada

(Nastavak sa prve strane)

onih šofera, koji krše postojeće propise o dozvoljenoj brzini vožnje. Prilikom razgovora o stambenim problemima naglašeno je, da bi trebalo provesti kontrolu stanova u gradu, jer je primijećeno da prevelik broj stambenih prostorija zaprema mala obitelja. Birači su predložili otvaranje prodavaonice kruha i namirnica na predjelu Baldekina. Govorilo se i o radu u pojedinim prodavaonicama, te je istaknuto, da se i danas građani oštećuju prilikom vaganja raznih artikala. Zbog toga je predloženo, da se povremeno vrši kontrola onih vaga koje su u upotrebi.

Pored ovih, birači su raspravljali i o drugim pitanjima iz života grada.

Odaziv birača nije bio zadovoljavajući, jer je na svakom zboru učestvovalo 60—80 lica. Možda su i neprikladne prostorije u kojima se održavaju sastanci utjecale da ovim zborovima nije učestvovao veći broj ljudi. Pored toga, ni svi odbornici nisu bili prisutni, te je dužnost birača da i o tome povedu računa. No uza sve to može se reći, da su ovi zborovi bili korisni i da će prijedlozi i primjedbe birača općenito pridonijeti boljem i pravilnijem radu organa Narodne vlasti. Upravo zbog toga bi trebalo da redovito održavanje zborova birača postane stalna praksa u rdu Narodnog odbora gradske općine.

IZ SPORTSKOG ŽIVOTA

U il. koju Hrvatsko-slovenačke lige

„ŠIBENIK“ osvojio prve bodove

Jučer je odigrano nepotpuno II. kolo hrvatsko-slovenačke lige koje je uglavnom proteklo bez iznenadjenja. U svim susretima pobijedili su domaći klubovi sa visokim rezultatima. Najveću pobjedu izborio je »Šibenik« svladavši ljubljanskog »Željezničara« sa 4:0. U Zagrebu, Osijeku i Varaždinu uvjerljivo su pobijedili domaći. U Ljubljani utakmica između »Odrede« i »Kvarnera« nije odigrana zbog sudjelovanja ovih ekipa u takmičenju za Jugocup. Ista će se odigrati naknadno. Na čelu tablice poslije ovog kola vodi zagrebački »Metalac« ispred varaždinskog »Tekstilaca«.

Evo rezultata II. kola: u Zagrebu: METALAC — RUDAR 3:0, u Osijeku: PROLETER — SLAVIJA 6:2, u Varaždinu: TEKSTILAC — BRANIK 2:0 i u Šibeniku: ŠIBENIK — ŽELJEZNIČAR 4:0 (3:0).

USPJELA FISKULTURNA AKADEMIJA

U subotu navečer je mnoštvo gledalaca u Narodnom kazalištu s velikim interesom očekivalo početak fiskulturne akademije i nastup naših vrhunskih gimnastičara i gimnastičarki.

Gledaoci su toplo pozdravili mušku i žensku vrstu DTO »Partizan« Zagreb I, koje su bile postrojene na pozornici. Tu su članovi naše olimpijske vrste Dušan Furlan, prvak FNJR i sportskoj gimnastici, Antun Kropivšek drugi u FNJR, Franjo Jurjević, Bogdan Sečić, Tanja Zutić Jugogodišnja državna prvakinja, a ove godine druga u FNJR, Maca Golub, Dragica Koričić i ostali.

Kropivšek je na ručama izveo nekoliko zaista teških elemenata, te ga je publika nagradila srdačnim aplauzom. Furlan je majstorski izvodio slobodne sastave na vratilu. I komplicirani elementi su mu stilski dotjerani, a u izvođenju je siguran. Nije se previše trudio, ali ono što je prikazao, oduševilo je gledaoce.

Ostali su pokazali primjerno vježbanje, a naročito 17 godišnji Milko Petek, koji se istakao na ručama, vratilu i parternoj gimnastici. Publika je s velikim zanimanjem pratila izvođenje teških vježbi na konju s hvataljkama.

Tanja Zutić svojim sastavima, koje je izvela na visokoj gredi, dvovisinskim ručama i parteru, pokazala je veliko iskustvo, sigurnost i prirodjenu eleganciju. Pored nje, istakle su se Maca Golub i Dragica Koričić, a naročito je oduševila omladinka Ljubica Žučko.

Cvijetice i oduševljeni pljesak na kraju je zaslužno priznanje izvajcima na ovoj uspjeloj akademiji.

Zamisao uprave DTO Partizana-Šibenik da na ovaj način popularizira ovu organizaciju u našem gradu je zaista pohvalna i time bi trebalo nastaviti.

Jugoslavenski kup

Jučer je odigrano četvrtfinale takmičenja za cup maršala Tita. Postignuti su ovi rezultati: u Beogradu CRVENA ZVIJEZDA — KVARNER 8:1 i PARTIZAN — HAJDUK 5:0, u Ljubljani: ODRED — SARAJEVO 2:3 i u Ravnom selu: PROLETER — RADNIČKI (Niš) 2:6. Prema tome u polufinale Jugocupa kvalificirale su se ove ekipe: »Partizan«, »Crvena zvijezda«, »Sarajevo« i »Radnički« iz Niša.

Završeno takmičenje omladinske lige

Ovih dana završilo je takmičenje omladinske nogometne lige. U njoj je uzelo učesća 13 nogometnih ekipa uglavnom iz naših privrednih poduzeća. Pored ovih u takmičenju su učestvovali i dvije ekipe NK Šibenik. Od početka ovog takmičenja na čelu tablice nalazila se je ekipa »Šibenik« I, koja je kroz takmičenje pokazivala stalnu formu, a čije osvajanje prvog mjesta nije nikad dolazilo u pitanje. Drugo mjesto zauzela je borbena momčad »Željezare«, a za njom slijede »Radnički«, »Jadran«, »Metalac«, »Mladost«, »KNO«, »Bombaš«, »Šibenik« II, »Izgradnja«, »Ražine«, »Varoš« i »Marjan«.

Iz šahovskog društva Šibenik

Upravni odbor na svojem sastanku održanom dne 22. IX. 1952. godine izabrao je odbor za proslavu 30. godišnjice društva u koji su ušli: Naglič Rudolf, Dvornik Andrija, Jureša Jure, Radić Mario i Borčilo Aleksandar.

Akcija za sakupljanje priloga nastavlja se dalje, te su sada dali svoje priloge slijedeći:

»Izgradnja« gradj. poduzeće 20.000,— dinara, Smolčić dr. Vjekoslav 200.—, Matavulj Simo 100.—, Dvornik Andrija 100.—, Benković Egidije 100.—, Amanović Sava 100.—, Bura Jugomir 110.—, Tambić dr. Boris 100.—, Karminski dr. Gjurio 100.—, Mariani dr. Ivan 100.—, Tomljanović dr. Srećko 100.—, Dolinšek dr. Rafael 100.—, Kumar prof. Frano 100.—, Kalik Ante 100.—, Karadjole Jure 100.—, Dvornik Igor 50.—, Weisenbacher August 50.—, Pintar dr. Ivanka 40.— i Čičmirko Dunko 20.— dinara.

TABLICA

1. METALAC	2	1	1	0	4:1	3
2. TESTILAC	2	1	1	0	3:1	3
3. PROLETER	2	1	1	0	8:4	3
4. ŠIBENIK	2	1	0	1	5:4	2
5. BRANIK	2	1	0	1	5:5	2
6. ŽELJEZNIČAR	2	1	0	1	3:4	2
7. SLAVIJA	2	1	0	1	6:7	2
8. KVARNER	1	0	1	0	2:2	1
9. ODRED	1	0	0	1	3:5	0
10. RUDAR	2	0	0	2	0:6	0

Šibenik - Željezničar 4:0 (3:0)

Jučer je na stadionu »Rade Končar« pred 2000 gledalaca odigrana nogometna utakmica za prvenstvo hrvatsko-slovenačke lige između »Šibenika« i »Željezničara« iz Ljubljane. Pobijedio je »Šibenik« sa rezultatom 4:0 (3:0).

Ekipe su nastupile u sljedećem sastavu: »Šibenik«: Aras, Ijadica, Erak I, Tambača, Erak II, Živković, Bego, Tedling, Djurić, Friganović i Jelenković.

»Željezničar«: Ovčec, Stefan, Leban, Zorko, Sočan, Dekleva, Mežan, Hegeduš, Pretnesnik, Čebotin i Čekov.

Odmah u početku domaći su uzeli inicijativu u svoje ruke i kroz čitavo prvo poluvrijeme dominirali terenom. Igralo se uglavnom u polju gostiju, koji nisu uspjeli da se suprotstave razigranoj jedanaestorici igrača »Šibenika«. Domaća momčad ispoljavala je borbenost, ali uza sve postignute zgoditke nije se do kraja snalazila u završnim akcijama. Gosti su igrali dopadljivo za oko, ali dosta mlako, tako da su svega dva puta ugrozili vrata domaće ekipe. U 7. minuti Tedling je doveo svoju momčad u vodstvo, nakon jedne lijepe kombinacije, koja je započela s lijevog krila. Odmah zatim gosti izvode protivnapad i lijevo krilo oštro puca, ali Aras u padu sigurno brani. Domaći potom imaju dvije zrele šanse koje ostaju neiskorištene. U 20. minuti domaći izvode korner i loptu, koja je upućena s lijeve strane Djurić prebacuje slobodnom Tedlingu, koji oštro tuče u gol. Vratar gostiju nije mogao obraniti ovaj precizan i oštar udarac. Nekoliko minuta kasnije Bego uspijeva da poveća rezultat na 3:0. Do kraja prvog poluvremena gosti su imali jednu idealnu šansu da smanje rezultat. Lijeva spojka našla se sama na pet metara od vratiju, ali mlako pucana lopta postaje plijenom Arasa. Malo kasnije i Friganović iz slične situacije promašuje vrata.

Nastavak je protekao u dosta mlakoj i neinteresantnoj igri. U ovom dijelu gosti su se donekle trgli, ali im uza sve to nije ništa polazilo za rukom. Sve do 30. minute momčad »Željezničara« bila je lagano premoćna, zahvaljujući neborbenosti, a u priličnoj mjeri i slaboj taktičkoj igri domaćih, koji su izgleda bili zadovoljni postignutim rezultatom.

FRANCUSKA — Z. NJEMAČKA 3:1.

ŠVEDSKA — NORVEŠKA 2:1.

tatom. Tek zadnjih desetak minuta domaći ponovno igraju pred vratima gostiju, ali uslijed nesnalazljivosti navalne petorke ne uspijevaju povećati rezultat. U 20. minuti ovog dijela igre, u času lagane premoći gostiju, Djurić je veoma lijepo proigrao Tedlingu, koji sa nekih 8 metara postiže zgoditak. Pet minuta kasnije desni branič »Željezničara« igra rukom i sudac Petrošić dosuđuje jedanaesterac, kojeg izvodi Tedling. On lagano tuče ravno u ruke vratara. Do kraja igre i jedna i druga momčad nastoje promijeniti rezultat, no u tome ne uspijevaju.

2000 gledalaca zadovoljno je napustilo teren, jer je posmatralo zaista jednu tipično prvenstvenu i fer igru. Kod gostiju najviše se je istakao srednji branič Sočan, dok su kod »Šibenika« najbolji bili Erak II, Erak I, Tambača i Tedling. Bego se borio, ali mu nije išlo sve za rukom, dok su ostali predveli osrednju igru. Najslabiji u momčadi bila je lijeva strana navale i Živković, koji je bio neprecizan u dodavanju. Sudac Petrošić iz Splita odlično je vodio ovaj susret, a posao mu nije bio težak, jer su obje ekipe igrala fer.